

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6220200975
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6220200975.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša vo veci starostlivosti o maloletého O. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako otec, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny E. T., dieťaťa rodičov: otca O. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. č. X a matky P. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., K. XX, o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/61/2020-38 zo dňa 30. septembra 2020, takto

rozhodol:

I. Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku o výživnom a zameškanom výživnom, ako aj vo výroku o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie **p o t v r d z u j e** ;

II. vo zvyšku **z o s t á v a** rozsudok okresného súdu nedotknutý.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 10P/34/2018-235 zo dňa 10. 04. 2019 tak, že maloletého O. C., nar. XX. XX. XXXX zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Matke maloletého uložil povinnosť prispievať na jeho výživu výživným v sume 100,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám, počnúc dňom 08. 06. 2020, zročné výživné za obdobie od 08. 06. 2020 do 30. 09. 2020 v sume spolu 376,67 € súd povolil matke splácať v mesačných splátkach po 30,- € vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa tento rozsudok vo výroku o výživnom stane právoplatný s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu na zročnom výživnom. V ďalšom výroku okresný súd rozhodol, že styk maloletého s matkou neupravuje a napokon, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Okresný súd tak rozhodol o návrhu otca doručeným okresnému súdu dňa 08. 06. 2020, ktorým sa domáhal zmeny rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 10P/34/2018-235 z dôvodu, že maloletý prišiel dňa 15. 05. 2020 ku otcovi a zostal s ním, pretože matka ho pôvodne poslala otcovi, aby nemusel absolvovať 14-dňovú karanténu, nakoľko priateľ matky sa vracal zo zahraničia. Na štvrtý deň matka oznámila maloletému, že ju vyhodili z domu a sťahuje sa naspäť k manželovi na T. na čo maloletý uviedol, že ho prestalo baviť stále sa sťahovať a chce ostať u otca. Taktiež mu maloletý uviedol, že matka neustále pije alkohol a nestará sa o jeho maloletú sestru R., o ktorú sa stará prevažne on.

3. Okresný súd z rozsudku č. k. 10P/34/2018-235 zo dňa 10. 04. 2019 zistil, že týmto rozsudkom schválil rodičovskú dohodu tak, že maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá bola oprávnená ho

zastupovať a spravovať jeho majetok, otca zaviazal prispievať na jeho výživu výživným v sume 140,- € mesačne v súdom určenej lehote a bol upravený styk otca s maloletým.

4. Súd vec právne posúdil podľa ust. § 26 Zákona o rodine, podľa ktorého môže súd zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, ak sa zmenia pomery. Vzhľadom na citované ustanovenie Zákona o rodine okresný súd vo veci skúmal, či od ostatného rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia vo veci. Potom, čo súd dospel k záveru, že sú vo veci splnené podmienky na zmenu pôvodného rozhodnutia ohľadom zverenia maloletého do osobnej starostlivosti druhému z rodičov, teda otcovi, okresný súd vo veci skúmal odôvodnené potreby maloletého ako osoby oprávnenej z výživného, pričom ustálil po vykonanom dokazovaní, že na pokrytie odôvodnených potrieb maloletého je potrebné vynaložiť sumu 200,- € mesačne (podrobnejšie viď bod 13 dôvodov napadnutého rozsudku). Ďalej súd skúmal podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov a povinných osôb z výživného, teda ktorý z rodičov sa má na vyživovacej povinnosti, v akej miere podieľať. Dospel k záveru, že možnosti obidvoch rodičov dosahovať príjem, sú približne na rovnakej úrovni, otec maloletého je zamestnaný s čistým príjmom uvádzaným otcom približne 500,- € mesačne a pokiaľ ide o matku, dospel k záveru, že je aj v jej schopnostiach a možnostiach dosahovať rovnaký príjem ako otec, teda na úrovni o niečo vyššej ako minimálna mzda. Z lustrácie v sociálnej poisťovni síce vyplynulo, že matka v čase rozhodovania okresného súdu nie je zamestnaná (naposledy bola zamestnaná na dohodu v roku 2018), z vykonaného dokazovania však nevyplývali žiadne zdravotné obmedzenia, ktoré by jej bránili pracovať. Z výsluchu maloletého aj zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov vyplynulo, že matka už nevykonáva osobnú starostlivosť o maloletú R. T., ktorú odovzdala do starostlivosti iným osobám v D.. Pokiaľ ide o ostatné vyživovacie povinnosti matky ku všetkým trom ďalším maloletým deťom, všetky sa narodili neskôr ako maloletý posudzovaný v predmetnej veci. V čase narodenia týchto detí matka si musela byť vedomá toho, že už má jednu vyživovaciu povinnosť, že jej vyživovacia povinnosť k maloletému naďalej trvá a mala si zabezpečiť svoje záležitosti tak, aby bola schopná užiť všetky svoje maloleté deti. Narodenie ďalšieho dieťaťa rodiča nezbavuje ani neznižuje rozsah jeho vyživovacej povinnosti voči jeho skôr narodeným deťom.

5. Napokon súd pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti prihliadol aj na ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine, teda na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. S poukazom na vek maloletého, ktorý je už takmer plnoletý ako aj na to, že väčšinu týždňa trávi na internáte, miera starostlivosti otca o neho pre účely určenia výšky vyživovacej povinnosti je podľa názoru okresného súdu zanedbateľná. Preto by sa mali obaja rodičia aj pri rovnakej potencialite príjmov podieľať na výživnom v rovnakej miere, a preto z ustálených výdavkov na maloletého na úrovni približne 200,- € mesačne by mal každý z nich pokryť sumu približne 100,- € mesačne. Preto súd zaviazal matku prispievať na výživu maloletého takto určeným výživným.

6. V súlade s ust. § 25 Zákona o rodine súd styk maloletého s matkou neupravil, nakoľko ani jeden z rodičov styk výslovne upraviť nežiadal.

7. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov na náhradu trov nárok.

8. Proti rozsudku okresného súdu podala v zákonnej 15-dňovej lehote odvolanie matka maloletého. Odvolanie podala len proti výroku rozsudku, ktorým jej bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným v sume 100,- € mesačne (výrok III.) a do výroku o zročnom výživnom, ktorým sa jej povolilo splácať zročné výživné v mesačných splátkach po 30,- € mesačne (výrok IV. rozsudku). V odvolaní tvrdila, že súd nesprávne zistil z lustrácie v sociálnej poisťovni, že matka dieťaťa v súčasnosti nie je zamestnaná, pretože matka je t. č. pridelená ako operátor v spoločnosti P. G., D., od 15. 10. 2020 až do ukončenia dočasného pridelenia v V. O. prostredníctvom spoločnosti B. G., D. ako agentúry práce. Predtým bola zamestnaná v K., D. v období od 24. 08. 2020 do 09. 10. 2020. V uvedenom období sa mzda matky pohybovala od 6.289,- Kč netto (na účet 2.105,- Kč), v mesiaci august 2020 cez 23.440,- Kč (na účet 13.770,- Kč), v mesiaci september 2020, až po 10.749,- Kč v mesiaci október 2020 (na účet 8.090,- Kč). T. č. je príjem matky podľa mzdového výmeru zo dňa 15. 10. 2020 v sume 23.000,- Kč brutto, čo predstavuje po odpočítaní zákonných odvodových povinností, daní, zrážok za ubytovanie a pod. sumu okolo 8.000,- Kč na účet matky. Matka z uvedenej mzdy zaplatí agentúre práce za ubytovanie, prostriedky OOPP, poistenie a pod. - 08/2020 ubytovanie 2.600,- Kč, za prostriedky OOPP 514,- Kč a

poistenie 70,- Kč - 09/2020 ubytovanie 4.000,- Kč, poistenie 70,- Kč, resp. 10/2020 ubytovanie 3.410,- Kč, poistenie 70,- Kč a 250,- Kč za stravovanie. Namietala, že súd nemohol na zročné výživné započítať sumu 50,- €, ktoré matka darovala maloletému k narodeninám, nakoľko tieto peniaze mu nedala za účelom plnenia vyživovacej povinnosti na pokrytie potrieb maloletého, ale išlo o iný právny titul, a to darovaciu zmluvu. Tvrdila, že uhradila výživné za mesiace august až október 2020 v sume 2.500,- Kč, a to dňa 26. 10. 2020 a za november až december v sume 3.362,- Kč dňa 23. 11. 2020. Matka dala do pozornosti okresného súdu rozsudok zo dňa 26. 04. 2017 OS Veľký Krtíš sp. zn. 7P/29/2017-76, ktorým súd zaviazal matku maloletých detí L. N., nar. XX. XX. . XXXX a E. N., nar. XX. XX. XXXX sumou 30,- € mesačne pre každé maloleté dieťa zvlášť. Uviedla tiež, že ďalšia vyživovacia povinnosť matke vznikla voči maloletej R. T., nar. XX. XX. XXXX vo výške 30,- €. Popierala tiež závery súdu prvej inštancie, podľa ktorých z vykonaného dokazovania nevyplývajú žiadne zdravotné obmedzenia, ktoré by jej bránili pracovať, keďže je dlhodobo liečená na chronickú autoimunitnú chorobu - lupus a má aj preukaz ťažko zdravotne postihnutej osoby. Zo zdravotných dôvodov sa preto matka nemá možnosť dlhodobo stabilne zamestnať a dosahovať aspoň príjem ako otec maloletého dieťaťa. Rozsudok okresného súdu žiadala zmeniť a uložiť jej povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným v sume 50,- € mesačne, počnúc dňom 08. 06. 2020.

9. Písomné vyjadrenia k odvolaniu podané neboli.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) odvolanie prejednal na pojednávaní nariadenom na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 CSP) a rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch a vo výroku o náhrade trov konania ako výroku závislom od rozhodnutia vo veci samej ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil z nasledovných dôvodov.

11. Vzhľadom na zmenu skutkového stavu od rozhodnutia okresného súdu do rozhodovania odvolacieho súdu, ako vyplýval z odvolania matky, bolo potrebné vo veci vykonať ďalšie dokazovanie a zopakovať dokazovanie vykonané pred súdom prvej inštancie. Krajský súd preto zopakoval dokazovanie vykonané v konaní súdom prvej inštancie a v odvolacom konaní ďalšími listinnými dôkazmi, či už pripojenými k odvolaniu (č. l. 53 až 73 spisu), alebo aj dôkazmi, ktoré predložil právny zástupca matky na pojednávaní pred odvolacím súdom, a teda oboznámil sa s potvrdením Úradu práce V. O. - T. pobočka v Y. T., o dobe vedenia v evidencii uchádzačov o zamestnanie a poskytovaní podpory v nezamestnanosti a podpory pri rekvalifikácii zo dňa 12. 03. 2021, z ktorého vyplýva, že matka maloletého bola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie od 07. 03. 2021 do 12. 03. 2021, dohodou o pracovnej činnosti uzavretou medzi zamestnávateľom C., D., so sídlom K., M. XX a zamestnancom - matkou maloletého zo dňa 12. 03. 2021, z ktorej vyplýva, že táto dohoda bola uzavretá od 12. 03. 2021 do 31. 05. 2021 s výkonom práce robotníka v sklade - triedenie materiálu v rozsahu 100 hodín mesačne, s odmenou za prácu vo výške 7.600,- Kč mesačne. Napokon odvolací súd sa oboznámil so mzdovým listom matky maloletého za mesiac 2/2021, z ktorého vyplýva čistá mzda matky 10.575,- Kč, k výpláte 7.938,- Kč, avšak aj započítanie pohľadávky ubytovania vo výške 3.520,- Kč, započítanie ubytovacieho poplatku vo výške 1.050,- Kč, pohľadávky poistenia vo výške 70,- Kč, pohľadávky stravovania vo výške 200,- Kč a ostatné náhrady vo výške 1.112,- Kč, pričom matke bol vyplatený príplatok za prácu v noci 571,- Kč a bonus - mistr v sume 1.000,- Kč. Ako mesačná zmluvná mzda je uvedená suma 9.200,- Kč.

12. Krajský súd ani po doplnenom a vykonanom dokazovaní nemal v súdnej veci preukázané, že by rozsudok okresného súdu trpel takými skutočnosťami, v dôsledku ich by okresný súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru o schopnostiach a možnostiach matky maloletého prispievať na jeho výživu sumou 100,- € mesačne. Matka maloletého v konaní nepreukázala, že jej zdravotný stav bráni v riadnom zamestnávaní sa. Okresný súd pri rozhodovaní správne vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého, ktoré vyčíslil v sume 200,- € mesačne (bod 13 dôvodov rozsudku) a správne prihliadol na tú skutočnosť, v akej miere ktorý z rodičov sa osobne o maloletého stará. S poukazom na vek maloletého, ktorý je už takmer plnoletý, ako aj na to, že väčšinu týždňa trávi na internáte, mieru starostlivosti otca o neho pre účely určenia výšky vyživovacej povinnosti považoval za zanedbateľnú, a preto mal za to, že by sa obaja rodičia pri rovnakej potencialite príjmov mali podieľať na výživnom na maloletého v rovnakej miere. Z uvedeného dôvodu potom zaviazal matku prispievať na maloletého výživným v sume 100,-€ mesačne správne. Matka v konaní neprodukovala žiadne dôkazy smerujúce alebo preukazujúce skutočnosť, že dôvodom jej zamestnania v V. je snaha o dosiahnutie vyššieho zárobku z dôvodu, aby mohla v plnej miere hradiť svoje vyživovacie povinnosti voči svojim štyrom maloletým deťom, najmä však na maloletého O., ktorý je vo veku blízkom dospelosti a nepreukázala ani tú skutočnosť, že by

dôvodom jej práce v V. bola tá skutočnosť, že nasledovala manžela alebo druha do miesta jeho bydliska alebo výkonu jeho práce. Napokon okresný súd správne skonštatoval aj tú skutočnosť, že narodenie ďalšieho dieťaťa rodiča nezbavuje ani neznižuje rozsah vyživovacej povinnosti matky voči jej skôr narodeným deťom. Vzhľadom na uvedené pomery na strane matky okresný súd správne pri rozhodovaní o výške výživného aplikoval princíp potenciality príjmov rodičov maloletého dieťaťa a uzavrel, že je v schopnostiach matky dosahovať príjem na rovnakej úrovni ako otec, teda o niečo vyšší ako minimálna mzda.

13. V ďalšom odvolací súd len poukazuje na dôvody rozsudku okresného súdu (pokiaľ ide o odvolaním napadnuté výroky), s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje a v ďalšom na ne len poukazuje, a to aj vo výroku o zročnom výživnom. Krajský súd rozsudok okresného súdu napokon potvrdil aj vo výroku o náhrade trov konania, ktorý je závislý od rozhodnutia vo veci samej, aj keď zvlášť odvolaním tento výrok napadnutý nebol.

14. Odvolanie nesmerovalo proti rozsudku okresného súdu, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 10P/34/2018-235 zo dňa 10. 04. 2019 vo výroku o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca, ani proti výroku, ktorým okresný súd styk maloletého s matkou neupravil, a preto v týchto výrokoch krajský súd rozsudok okresného súdu ponechal nedotknutým.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov na náhradu trov nárok.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).